

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. III. Prælati Regularis, sinè Capitulo Generali vel Provinciali, solùm
undecim casus potest, non debet, reservare; fortè neque pluribus
censuram reservatam apponere. Licitè tamen determinat ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

graviter
peccant
contra cha-
ritatem ab-
utendo suâ
potestate.

tionem casuum, nimium onerosi sint subditis, vel exponant eos aliquibus periculis; quippe non habent hanc potestatem propter suum commodum, sed propter bonum ovium; ac proinde graviter peccabunt contra charitatem, abutendo suâ potestate. Sicut etiam male facerent, non delegando absolute hanc jurisdictionem ministris inferioribus cum eisdem in commodis ovium.

Præterea diligenter advigilent, ne postquam semel facta est delegatio, illius coarctatio aut revocatio, sine rationabili causa facta, cedat in infamiam ipsius delegati: nam ex hac parte posset esse illicita; quod præsertim continget, quando ad certum tempus commissio est facta, & ante illud elapsum revocatur.

33.
Bonum
esset si ca-
sus reservati
in concio-
nibus pro-
ponerentur.

Hinc non abs re foret, si populo in concionibus proponerentur casus reservati in singulis Diœcesibus; etiam signo aliquo notificarentur Confessarii, habentes jurisdictionem absolvendi ab illis, ne conjiciantur pœnitentes in continuum periculum dimissionis absque Absolutione, & ita cogantur apud alium repetere Confessiones suas, quas cum tanta difficultate elicerunt, ut periculum sit, non amplius, nisi forte in morte, ea confitendi, tantâ quippe vercundia aliqua personæ retinentur. Nonne in Religionibus publicantur casus reservati? Publicantur etiam illi, qui habent potestatem absolvendi à reservatis? Quidni ergo idem fieri deceat & debeat in Diœcesibus? Præsertim si Regulares, quibus maxima pars populi confitetur, non habeant ex privilegio Pontificio potestatem absolvendi à casibus Episcopis reservatis, de quo Sect. sequenti Concluf. 12.

In hoc Episcopatu Mechliniensi, inquit quidam Auctor, casus reservati Episcopo sunt hi tres: homicidium, incestus & sacrilegium, qui tamen in procuracione abortus, & sacrilega luxuria ita frequentes sunt, ut nisi Mendicantes, quibus plerique confitentur, potestatem habeant absolvendi, opus sit tam frequenti remissione sine impertita Absolutione, ut multi per annos plures non sint reconfessuri.

Quidquid sit de veritate hujus dicti, quam hic non examino, planè judico conveniens, si non necessarium, quòd populo innotescant casus reservati; quin etiam Confessarii, qui habent potestatem ab illis absolvendi, ad evitandum prædictum incommodum, quod, salvo meliori, satis magnum nobis apparet.

Cæterùm Pontifex Romanus summopere curavit, ne Prælati Regulares excederent in reservatione casuum, ut patet ex quadam Constitutione Clement. VIII. supra memorata, quam uberius expono Concluf. sequenti, quæ talis est.

CONCLUSIO III.

Prælati Regularis, sine Capitulo Generali vel Provinciali, solum undecim casus potest, non debet, reservare; foret neque pluribus censuram reservatam apponere. Licet tamen determinat certas pœnitentias pro quibusdam gravioribus peccatis, à Confessariis imponendas. Caveat autem, ne Confessiones subditorum audiat, nisi quando aliquod peccatum reservatum admiserint, aut ipsimet subditi sponte, ac proprio motu id petierint ab eo. Si negaverit potestatem reservatorum in casu particulari, poterit Confessarius pro illa vice absolvere, si iudicet debere concedi.

Hæc Conclusio præter istam partem: *Foret neque pluribus censuram reservatam apponere, tantum indiget relatione Constitutionis Clement. VIII. quæ sic incipit: Sanctissimus Dominus noster, qui iam pridem perpenderit, ac re ipsâ comperit, quòd reservatio facultatis absolvendi Religiosos pœnitentes à peccatis quibusdam gravioribus, nisi Superiores admodum prudenter ac moderate illi utantur, nonnullos infirmiores, qui interdum Superiori suo conscientia maculas detegere formidant, adducere posset in æterna damnationis periculum & spiritualis remedii desperationem. Ecce ratio motiva Pontificis. Sequitur §. 1. Constitutionis.*

Ideo ut huic malo Sanctitas sua opportunè prospiceret, decrevit, ut nemo ex Regularium Superioribus peccatorum Absolutiones sibi reservet, exceptis illis, quæ sequuntur, aut omnibus, aut eorum aliquot, prout subditorum utilitati expedire prudenter in Domino iudicaverint.

1. Veneficia, Incantationes, Sortilegia, 2. Apostasia à Religione sive habitu dimisso, sive resento, quando eò pervenerit, ut extra septa Monasterii seu Conventus fiat egressio nocturna, ac factiva e Monasterio seu Conventu egressio, etiam non animo apostatandi facta. 3. Proprietas contra votum paupertatis, quæ sit peccatum mortale. Iuramentum falsum in iudicio regulari seu legitimo. 4. Procuratio, auxilium, seu consilium ad abortum faciendum post animam

matum factum, etiam effectu non securo. 5. Falsificatio manus, aut sigilli Officialium Monasterii aut Conventus. Furtum de rebus Monasterii seu Conventus in ea quantitate, qua sit peccatum mortale. 6. Lapsus carnis voluntarius opere consummatus. 7. Occisio aut vulneratio, seu gravis percussio cuiuscumque persona. 8. Maltiosum impedimentum, aut retardatio, aut apertio literarum à Superioribus ad inferiores, & ab inferioribus ad Superiores.

Hos itaque casus, undecim numero, si bene rem consideres, potest Prælatus Regularis (non debet, ut perspicue manifestum est ex illis verbis, Aut omnibus, aut eorum aliquot &c.) reservare se solo, absque consensu Capituli Generalis, aut Provincialis.

Suntque in Ordine nostro omnes reservati, ut patet ex Statutis generalibus Barchinonensibus, impressis Leodii anno 1635. cap. 6. §. 22. qui sic incipit: Cum casuum reservatio in Ecclesia Dei antiquissima, & sacrorum iure Canonum, & Sanctionibus Apostolicis, ac novissime sacri Concilii Tridentini, auctoritate etiam probata, & in nostra Religione, ab ineunte Ordine usu recepta, prout in ipsa Regula cap. 7. prescribitur (hisce verbis: Si qui Fratrum instigante inimico mortaliter peccaverint, pro illis peccatis, de quibus ordinatum fuerit inter Fratres, ut recurratur ad solos Ministros Provinciales &c.) sit pena delinquentium; Decernimus & sancimus, ut in illis casibus, qui reservati sunt, aut reservari contigerit, nemo remaneat manus mutat, aut quemquam illis ipsis criminum vinculis in veritum absolvere presumat, nisi à Generali vel Provinciali Ministro necessariam absolvendi facultatem habeat. Ut autem omnibus constet qui casus sint reservati, declarant Patres se presenti Statuto reservare omnes casus in Decreto Clement. VIII. expressos.

Insuper in eodem §. n. 3. reservantur pollutiones voluntariae, & inobedientia contumax; utique de consensu Capituli Generalis, iuxta præfatum Decretum Clementi ibi: Si quod aliud præterea peccatum grave pro Religionis conservatione, aut pro conscientie puritate reservandum videbitur, id non aliter fiat, quam Generalis Capituli in toto Ordine, aut Provincialis in Provincia maturâ discussione & consensu. Atque hæc de prima parte Concluf. de qua proinde nulla potest esse controversia.

Uti nec, de tertia & quarta parte, utpote expressis in eodem Decreto, eisdem ferè verbis: sic enim lego §. 2. Non liceat Superioribus Regularium Confessiones subditorum audire, nisi quando peccatum aliquod reservatum admiserint, aut ipsimet subditi sponte ac proprio motu id ab iis petierint.

Et §. 5. Licet tamen Superioribus determinate penitentias graves quibusdam peccatis, etiam non reservatis, à Confessariis imponendas, qua subditos ab huiusmodi perpetrandis cohibere possint.

De quo ergo hic disputatur? An Prælatus Regularis absque consensu Capituli Generalis vel Provincialis possit pluribus peccatis apponere censuram reservatam. Et videtur quod

non possit; quia hoc perinde est, ac peccatum reservare; præsertim si apponatur excommunicatione: quippe absolutio ab excommunicatione, præcedere debet Absolutionem à peccato.

Hanc sententiam, sine dubio probabilem, amplectitur Sanchez lib. 6. Sum. cap. 1. n. 16. Quia, inquit, licet Pontifex in eo Motu proprio loquatur de peccati reservatione, id factum est, quia frequentius solent Prælati, alii à Summo Pontifice, peccata reservare. At verba posita in lege, gratia frequentioris usus, non restringunt legem, ne ad similes casus extendatur, ut probavimus lib. 9. de Matrim. disp. 14. n. 16.

Quod potissimum procedit, quando est eadem ratio, atque ex Legislatoris mente ea extenso aptè deducitur; quod in præfati contingit: nam ex proœmio legis ratio finalis decisionis deducitur, & iuxta eam tota decisio extendi aut restringi debet, ut docent Multi. At in proœmio ejus Motus proprii, rationem prohibendi ampliorem peccatorum reservationem, assignavit Pontifex, ne nimia reservatio ansam præberet subditis fragilibus, timentibusque Superiorem adire, gratiâ Absolutionis procurandæ; incidendi in æternæ damnationis, ac spiritualis remedii desperationis periculum: quæ locum habet, si peccatum reservetur directè, sive indirectè; & consequenter, reservando censuram, à cujus Absolutione pendet; nam in utroque casu necesse erit subdito Superiorem adire, quo salutis suæ spirituali prospicere possit, obtinendò Absolutionem.

Tandem quia ea excommunicatio cum sit per sententiam generalem, non esset ex se reservata, seclusâ eâ speciali reservatione, iuxta multò veriore sententiam, ut traditur in Tract. de Excommunicatione. Hactenus Sanchez.

Alios Auctores pro eadem opinione, citat & sequitur Diana part. 3. tract. 2. resol. 49. dicens, ita determinasse Sacram Card. Congregationem die 7. Julii 1617. ut testatur P. Leone tract. de offic. & potest. Confessi. to. 2. recoll. 11. n. 5.

Subscribo verba Declarationis: Cùm à nonnullis Regularibus dubitaretur, an in Decreto sel. record. Clem. Pape VIII. anno 1593. 16. Maii super qualitate casuum ab eorundem Regularium Superioribus reservandorum edito, censura etiam comprehendere-ntur, ita ut eisdem Superioribus absque Capituli Generalis aut Provincialis consensu aliquibus peccatis, in Decreto huiusmodi non contentis, excommunicationem annexere, eisdemq; absolutionem sibi reservare liceat? Sacra Congregatio Card. negotiis Regularium præpositorum, Illustrissimo Bandino referente, censuras in supradicto Decreto comprehendi censuit. Roma 7. Julii 1617. A. Mar. Episc. Astiensis, Card. Gallus. V. Theat. Secret.

Ita refert Lugo disp. 20. n. 47. Propter quam Declarationem, & ipse illam partem amplectitur,

possit pluribus peccatis censuram reservatam apponere?

37. Negat Sanchez, & probat multipliciter.

38. Pro hac sententiâ afferunt Decret. Card. Diana. P. Lugo.

39. Propter

sed non debeat referri.

35. In nostro Ordine communi.

36. Probatur &c. per Consilium eisdem Decreto Clem.

36. Probatur &c. per Consilium eisdem Decreto Clem.

At Tralata Regularis ab absque consensu Capituli

quam Lugo sequitur illam sententiam, contra Suarium, Villalobos & Alios.

Dicastillo.

40. Probatur sententia Suarii.

41. Decretum Clem. videtur potius restringendum quam extendendum.

Non est eadem ratio censuratum & peccatorum.

l. 3. 4. & 5. ff. de Leg.

plectitur; contra Suarium disp. 29. sect. 3. n. 13. Villalobos in Sum. to. 1. tract. 9. diff. 58. n. 5. & Alios, quos citat Dia. supra, qui illius Declarationis non meminerunt.

Quod non miror de Suario, utpote qui tomum 4. in 3. p. D. Tho. edidit anno 1604. antequam Declaratio illa emanasset. Et licet tom. 4. de Relig. ubi lib. 2. cap. 18. ad finem iterum docet hanc opinionem, editus fuerit post Declarationem præfatam, scriptus tamen fuit ante eam, ut notat Dicastillo disp. 11. n. 110. in fine.

De Aliis, qui scripserunt post editam illam Declarationem, satis mirum est, quod ejus non meminerint, ut proinde aliquis posset dubitare, an etiam sit authentica. Cur enim minus meminissent præfati Auctores hujus Declarationis, quam aliarum?

Et ideo in Conclus. addidi ly *Forè*; quia conclusa illa Declaratione sententia Suarii videtur non minus probabilis, si non probabilior. Probatur autem à Suario supra: quia Clemens expressè loquitur de reservatione culparum, ut patet ex illis verbis: *Nemo ex Regularium Superioribus peccatorum Absolutiones sibi reservet*. In casu autem proposito non reservatur peccati Absolutio, sed censura; quæ longè diversa est, & ad diversum forum & jurisdictionem spectat.

Nec satis est, quod per se loquendo non potest dari Absolutio à peccato, non ablatà censurà, hoc enim accidentarium est: sufficit enim, quod non sint idem, ut ab una ad aliam non sit prohibitio extendenda, præsertim cum respectu Superiorum sit onerosa, & usum jurisdictionis restringens. Hæc ille.

Sed nunquid etiam onerosa respectu subditorum? Non puto, cum sit prohibitio reservationis, indubiè onerosa subditis; quoniam reddit illis usum Sacramenti difficiliorem. Ergo hæc prohibitio potius est favorabilis respectu subditorum. Ergo potius extendenda ad excommunicationes, quam restringenda ad sola peccata; negatur Consequentia.

Sufficit quippe, quod sit onerosa Superioribus, ad hoc ut debeat potius restringi, quam ampliari; quoniam ante prohibitionem Superiores erant in possessione ferendi excommunicationes, easque sibi reservandi; ergo illa non debent privari per solam extensionem legis ob similitudinem rationis.

Dico; *Ob similitudinem*, quia paritas omnimoda non est; nam excommunicationes in Religionibus rariores erant, imò rarissimæ; cum tamen casus reservati forent satis frequentes, & ideo oportuit remedium adhibere reservationi casuum, secùs reservationi excommunicationum. Itaque ad peccata attendit Pontifex in suo Decreto, non ad excommunicationes; argumento leg. 3. ff. de Legibus. *Iura constituta oportet, ut dixit Theophrastus in his, quæ ut plurimum accidunt, non quæ ex inopinato*. Et leg. 4.

eodem: *Ex his, quæ fortè uno aliquo casu accidunt possunt, iura non constituntur*. Item leg. 5. *Nam ad ea potius debet aptari ius, quæ & frequenter & faciliè, quam quæ per raro eveniunt*.

Nemo, inquit Lugo sup. n. 47. negabit, quod non obstantè Decreto Clement. possit Capitulum Generale reservare omne peccatum mortale inobedientiæ contra præceptum obedientiæ à Prælati impositum; quæ reservatio facta, sequi possent eadem inconvenientia: quia jam Prælati possent antecederet prohibere præcepto obedientiæ omnia peccata, quæ vellet sibi reservare. Cæterum hoc per accidens sequeretur: & quia, quæ per accidens sequuntur, raro sequuntur, non oportuit hunc etiam indirectum modum impedire, cum possit adhiberi remedium, quando necessitas urgeret, per aliud Pontificium Decretum. Sic ergo dicendum erit circa potestatem ferendi excommunicationem, ex qua indirectè & per accidens, atque ideo non nisi raro sequi possunt eadem inconvenientia. Ita Emin.

Et sanè in nostro Ordine de factò reservata est inobedientia contumax, ut supra vidimus ex Statutis Generalibus. Prohibeat ergo Superior localis omnia peccata, quæ reservare vult, per obedientiam, & jam manent reservata, si subditus, trinâ monitione præmissa, factis congruis intervallis, per diem naturalem inobediens perseverat. Sic enim inobedientiam contumacem explicant Statuta loco supra citato n. 4. *Dicimus, inquit, inobedientiam contumacem, quando quis, trinâ monitione præmissa, factis congruis intervallis, per diem naturalem inobediens perseverat*. Quam raro autem hoc contingat, notum est omnibus Religiosis.

Et idem est de excommunicatione, quæ rarissimè utuntur Prælati; ut proinde, sicut dictum est, non videatur Pontifex ad illam attendisse in suo Decreto; cum hæc reservatio utpote rarissima, non præbeat ansam subditis fragilibus, timentibusque Superiorem adire, gratiâ Absolutionis procurandæ, incidendi in æternæ damnationis ac spiritualis remedii desperationis periculum.

Unde sententia Suarii non amplectitur verba legis, contra voluntatem Legislatoris, adeoque de illa dici nequit, quod ait lex 3. Cod. de Leg. *Non dubium est in legem committere eum, qui verba legis amplexus, contra legis naturam voluntatem*. Nam neque ex verbis aut aliis circumstantiis præfati Decreti sufficienter potest colligi Pontificem voluisse prohibere reservationem excommunicationis, quæ non erat in usu.

Quin aliunde videtur, Pontificem non voluisse privare, vel coarctare potestatem Superiorum, quam habent ex jure communi excommunicandi, & aliis censuris cogendi subditos suos ad observantiam Regulæ & præceptorum Dei; nam correctio juris communis vitanda est, quantum fieri potest, & jura sunt iuribus concordanda.

44. Melius est non referre censuram sine speciali Capituli Provincialis consensu ex Suario.

Contra Lugon.

45. Ibid fallitur.

Verum est, inquit Suarez supra, illam censuram non esse per sententiam specialem, sed per generalem, de qua est probabilis opinio, non magis esse de se reservatam, quam censuram à jure; verumtamen & opposita opinio non caret probabilitate: & præterea, qui fert sententiam, potest hanc intentionem suam & mentem declarare; & tunc non est dubium, quin id operetur præcisè circa censuram, & non circa culpam. Quare si ita fiat, non censo hoc per se prohibitum ex vi hujus Constitutionis, quamquam melius censuimus, id non facere sine speciali Capituli Provincialis consensu; ad omnem dubitationem tollendam. Hæc ille.

Sed illa additio: *Quamquam melius* &c. non placet Lugoni supra n. 46. quia, inquit, licet Pontifex permiserit Capitulo potestatem reservandi aliquid aliud peccatum; non credo tamen, quod posset Capitulum concedere Prælati facultatem generalem reservandi, quæ ipsi vellent: hoc enim esset aperte contra intentionem Pontificis, cum statim redirent res ad statum antiquum, & idcirco solum concessit Capitulo potestatem reservandi peccatum in particulari, ut colligitur ex illis verbis: *Si quod aliud præterea peccatum grave* &c. in quibus de peccato particulari sermo est, circa quod desideratur discussio & examen ab ipso Capitulo faciendum; non ergo potest committere Capitulum hanc potestatem generalem Prælati ad omnes casus, quos ipsi voluerint; & per consequens, si Prælati non potest præcipere sub excommunicatione reservata, non poterit ex generali concessionè Capituli id facere. Hucusque Eminent. contra Suarium, ut putat.

Ast fallitur: quia Suarius, ut patet ex verbis allegatis, non loquitur de generali concessionè Capituli, sed de speciali Capituli Provincialis consensu. Non enim solent Superiores quælibet peccata prohibere sub excommunicatione reservata, sed hoc vel illud in particulari; & quamvis Suarius putet, hoc ipsos posse facere absque consensu Capituli, dummodo non reservent ipsum peccatum, sed solum censuram, tamen putat melius esse, id fieri de speciali consensu Capituli; quod indubie verum est; sicut enim Capitulum potest consentire in reservationem hujus vel illius peccati, sic etiam in reservationem hujus vel illius censuræ.

Deinde sic argumentor; Capitulum generale secundum Lugon. sup. n. 47. potest reservare omne peccatum mortale inobedientie contra præceptum obedientie, à Prælati impositum; ergo etiam reservare omnem excommunicationem, annexam peccato mortali inobedientie contra præceptum obedientie, à Prælati impositum; sed Prælati possunt prohibere præcepto obedientie omnia peccata, quæ volunt sibi reservare; ergo omnia illa peccata reservare, & per consequens omnem excommunicationem directè vel indirectè.

Itaque, ut dicam, quod sentio, & finem imponam huic controversiæ, existimo (salvâ Declaratione Card. quæ tantum loquitur de excommunicatione, non de aliis censuris) sententiam Suarii satis probabilem, propter rationes assignatas, interim non facile practicandam, nisi necessitas boni communis urgeat.

Propter quam necessitatem Rodrig. to. 16 q. Regul. q. 21. a. 2. sic ait: Hæc Constitutio Clement. VIII. quantum ad istam restrictionem & limitationem, non video esse receptam in nostra Religione, cum sæpè sæpius contingat evenire casus particulares, qui propter bonum regimen statim, ante Capitulum Generale, aut Provinciale, necessarij sunt reservandi, si enim non reservarentur, maxima Religio incommoda pateretur. Hæc ille.

Et idem notat, Constitutionem Alex. VI. quæ habetur in lib. Monument. Ord. 2. impress. fol. 56. concess. 66, & in Supplem. fol. 3. *Quod Guardiani possunt reservare casus de occultis inter Religiosos, & quod absolventes à talibus post huiusmodi reservationem, nullam faciunt Absolutionem, & incidant in penam Absolventium à casibus non concessis*; hoc, inquam, Decretum non per manere in suo robore, & vigore in nostra Religione Reg. Obl. quia in Capitulo Generali Assisi celebrato a. 1526. sequens statutum auctoritate Apostolicâ factum est: *Ordinatur & mandatur auctoritate Apostolicâ & totius Capituli Generalis, quod nullus Guardianus possit sibi reservare casum aliquem, sed solus Minister Provincialis id poterit.*

Et merito quidem (prosequitur idem Autor) hoc est ordinatum. Reservatio enim ad habentes jurisdictionem Episcopalem pertinet secundum jus, & non ad Guardianos, qui Curatis comparantur, quibus jus Canonicum reservationem minime commisit. Est certè reservatio casuum ad ædificationem; & non ad destructionem Religionis inducta est: quæ si cuilibet Guardiano committeretur, cederet in destructionem: cum multi sint Guardiani & Prælati Conventuales, qui propter defectum ætatis & experientie in Religionibus, non habent eam maturam prudentiam & consilium, scientiam & zelum, quæ ad huiusmodi reservationem requiruntur, ut cedat in ædificationem & augmentum Religionis.

Immo ego aliquos vidi Provinciales, tam faciles & inconsideratos in his, quæ pertinent ad regimen & ædificationem Religionis, ut de eis, ad hoc ministerium peragendum ut decet, parùm considerem. Et ideo Sanctiss. D. noster Clemens VIII. hanc auctoritatem ipsis restrinxit, ut ita ligati, minime aliis essent in scandalum & ruinam. Hucusque Rodrig.

Sed dicit aliquis, quid prodest illa restrictio Pontificis, si non est recepta in nostra Religione? Respondeo; id accipiendum esse de tempore necessitatis, quando urget bonum commune, & impossibilis est consensus Capituli, ut patet ex verbis supra relatis, Alioquin extra necessi-

46. Sententia Suarii non est facile practicanda.

Rodriguez.

47. An Guardiani possunt reservare casus.

Merito id eis esse prohibitum docet Rodriguez.

48. Objectio.

Solutioj

necessitatem restrictionem illam esse receptam, etiam in nostra Religione, ego satis video ex communi praxi, vel potius ex non praxi contraria, & ex statutis Generalibus Barchinonenfibus superius allegatis n. 5. ubi sic statuunt: *Quod si pro ratione temporis videatur aliquando alius casus reservandus, id fiat per Capitulum Provinciale, nisi urgeat necessitas, quæ non habet legem.*

49.

Superiores debent deputare aliquos ad absolvendum à reservatis.

Quid si Superior irrationabiliter neget licentiam absolventi?

Quis sit finis reservationis?

50.

An Superior aliquando possit rationabiliter velle, ut sibi confiteatur peccatum reservatum? Fagundez.

Cæterum, quia etiam periculosum judicabat Pontifex, arctare conscientias subditorum, ad confitendum peccata reservata Superiori in propria persona, in eodem Decreto §. 3. *Superiores, inquit, in singulis domibus deputent duos, tres aut plures Confessarios, pro subditorum numero maiori vel minori, ut sint docti, prudentes ac charitate præditi, qui à non reservatis eos absolvant, & quibus etiam reservationum Absolutio committatur, quando casus occurrerint, in quibus eam committi ipse imprimis Confessarius iudicaverit.*

Quod si Superior rogatus ab illis Confessariis, facultatem absolvendi dare noluerit, liberè nihilominus Confessarius pro illa vice absolvat. Ita post suum Decretum declaravit Clemens VIII. ut refertur apud Cherub. to. 4. Bullarum fol. 68. in principio hinc verbis: *Sanctitas sua demceps declaravit & declarat, ut si huiusmodi Regularium Confessariis, casus alicuius reservati facultatem petentibus, Superior dare noluerit, possint nihilominus Confessarii illa vice penitentes Regulares, etiam non obtenta à Superiore facultate, absolvere.*

Quod ego intelligo, si dare noluerit sine iusta & rationabili causa: nec enim credendum est, Pontificem voluisse privare Superiores omni potestate audiendi illas Confessiones, quæ ex vi reservationis eis fieri debent. Siquidem non est finis reservationis, ut præcisè subditus petat licentiam per ordinarium Confessarium, quam semper teneatur Superior dare; id enim esset pura quedam ceremonia & defatigatio physica Confessarii ordinarii, quam parùm vel nihil curarent penitentes; sed finis reservationis est, ut aliquando teneatur penitens se sistere Superiori: si autem debet se sistere, nullus erit, qui non malit se in Confessione sistere, quàm extra illam; cum ex Confessione major secreti obligatio oriatur in Superiore.

Pro contraria sententia citatur Fagundez de 3. Eccles. præcepto lib. 3. c. 9. n. 17. ubi sic ait: *Similiter deest copia Confessarii, quando Religiosus habet aliquem casum reservatum, & Superior non vult concedere pio Confessario licentiam, ut illum ab eo absolvat, nisi sub ea conditione, ut sibi præsentetur, & Absolutionem à se petat, aut nisi eam petat per alium Sacerdotem, de quo Superior majorem habet confidentiam; hoc enim casu dicunt communiter DD. posse huiusmodi Religiosum præmissâ Contritione communicare.* Hæc ille, citans Henriquez lib. 3. de Pœnit. c. 13. n. 6. & alios Auctores, quos brevitatis causâ omitto.

Deinde in fine illius periodi allegat verba Clement. VIII. *Non liceat Superioribus Regu-*

larium Confessiones subditorum audire, nisi quando peccatum aliquod reservatum admiserint, aut ipsimet subditi sponte & proprio motu id ab eis petierint. Quæ, inquit, verba sine dubio comprehendunt omnem Confessionem tam de reservatis, quàm de non reservatis, juxta mentem Pontificis. Hactenus Fagundez.

Ex quibus verbis Lugo supra n. 41. intelligit, cum dixisse, Clementem prohibuisse, ne Superior unquam audiat Confessionem subditi, etiam habentis casum reservatum. Quod si verum est, optimè redarguitur ex ipsis verbis Clement. quæ citat, in quibus manifestissime excipitur casus, quando subditi peccatum aliquod reservatum admiserint: itemque casus, quando ipsimet subditi sponte & proprio motu id ab eis petiverint.

Unde vix possum credere, Fagundez hoc dixisse, præsertim cum citet Henriquez, qui expressis verbis loco citato docet contrarium, sic enim ait: *Dum casus absque excommunicatione reservatur, si penitens aut prudens Confessarius petat licentiam, debet Episcopus aut Prælati Religiosus æstimare libelle causam, & libenter eam concedere, ne Confessionis jugum de se suave, appareat durius: interdum tamen, si frequentior esset reincidentia, potest prudenter negare: quâ negatâ, cum inferior Confessarius in ea reservata nihil proprio jure possit, persuadeat adire Prælatum.* Ita Henriquez.

Quidquid sit de mente Fagundez, quæ mihi est obscura, non dubito, quin possit aliquando Superior iustis de causis negare facultatem, & cogere subditum, ut sibi confiteatur casum reservatum, de quo infra redibit sermo.

Hoc tantum in præsentia noto, in Provincia nostra Clementinam non esse receptam quoad designationem illam duorum, trium, aut plurium Confessarium, qui absolvant à non reservatis; nam ut habetur in Statutis Provincialibus c. 7. §. 1. n. 1. *Omnes Confessarii approbati, talibus absolvunt Patres & Fratres ab omnibus peccatis, exceptis reservatis.* Vult tamen Provincia, ut servetur consuetudo, de semel confitendo in hebdomada alterum Confessarium, in tabula expressorum. Qui Confessarii eliguntur ab ipsis Religiosis.

Quantum ad peccata reservata, Minister Provincialis solet in singulis Conventibus aliquos probatos Confessarios deputare, qui sine alio recurso ad ipsum, vel ad Guardianum aut Vicarium, possint ab eis absolvere. In casu tamen absentie vel impedimenti dictorum delegatorum, Guardiani poterunt alios pro isto tempore delegare, modò in fraudem non fiat. Ita Statuta Gener. sup. allegata n. 12.

Quæ ibidem n. 8. decernunt: *Omnes & singulos tam Custodes, quàm Guardianos eo ipso, quò electi fuerint, commissam habere facultatem aliter, & aliter, passivam, ac etiam commissivam, absolvendi suos subditos, atque Fratres hospites, ad suos Conventus advenientes ab omnibus & singulis casibus supra*

supra memoratis, in oculo dumtaxat admittis. Quoad verò peccata publica, quavis Provincia provideat, prout iudicaverit suo regimini expedire.

Et n. 9. Vicarii etiam & Praesidentes in Conventu, Guardianis absentibus eandem auctoritatem habent absolvendi à casibus reservatis, & ea ut possunt tam active quam passive, modo in fraudem non expectetur absentia Guardiani. Proinde optimè provisum est in nostra Provincia salutis subditorum in hac materia.

Si autem à me quaeritur; An quando Capitulum Generale aut Provinciale solum reservavit peccatum certum, Praelatus possit reservare peccatum dubium? Item quae loca, & quae personas concernat haec reservatio. Respondeo breviter:

CONCLUSIO IV.

Reservatio Praelatorum Regularium concernit etiam Novitios, sed tantum in ordine ad Confessarium Regularem, eidem Praelato subjectum. Potest esse pro uno loco, & non pro alio. Si Capitulum solum consentiat in reservationem peccati certi, Praelatus nequit reservare peccatum dubium.

In principio ab ultima parte, quae videtur clare sequi ex Decreto Clement. VIII. licet enim peccatum dubium non sit aliud à peccato certo, sed ejusdem plane speciei; equidem reservatio peccati dubii, alia est, à reservatione peccati certi, ut patet ex infra dicendis, & nunc breviter ostendo. Quia quando Pontifex reservat aliquod peccatum, intelligitur de peccato certo, & non de dubio; quia dubium peccatum non est simpliciter peccatum, sed cum illo addito, *Dubium*; ergo in odiosis non venit nomine peccati. Iam autem Pontifex noluit ut fieret aliqua reservatio, extra casus, à se propositos, sine consensu Capituli.

Cum ergo, ut supponitur, Capitulum solum consenserit in reservationem peccati certi, nequit Praelatus reservare peccatum dubium. Et per consequens peccata expressa à Pontifice, non potest Praelatus extendere ad peccata dubia, sine consensu Capituli; quia Pontifex non censetur dare licentiam reservandi illa peccata, nisi eo modo, quo ipse solet peccata reservare: sed ipse non solet peccata dubia reservare; ergo &c.

Rursum sequitur; si ex consensu Capituli, Generalis vel Provincialis, aliquod peccatum, praeter enumerata à Pontifice, fuerit reservatum, ita tamen, quod commiserit ejus Absolutionem Praelatis localibus, non posse Praelatos Superiores, sine consensu Capituli, illam

commissionem auferre; hoc quippe esset ex parte reservare de novo, seu restringere magis reservationem illius peccati; tanto siquidem magis est reservatum aliquod peccatum, quanto inferiores minorem habent potestatem illud absolvendi. Atque haec satis certa sunt, & communiter recepta apud Auctores.

Solummodo advertere, Pontificem in praefato Decreto non dare potestatem Capitulis reservandi peccata; sed tantum prohibere, ne Superiores, qui alioquin sine consensu & discussione Capituli possent peccata reservare, ne, inquam, imposterum aliquod peccatum, praeter enumerata ibi, sine discussione & consensu Capituli reservent; unde non auferitur potestas reservandi à Praelatis, & datur Capitulis; sed solum restringitur potestas Praelatorum, respectu aliquorum peccatorum, ad discussionem & consensum Capituli, quae discussione & consensu habito, adhuc liberum est, per se loquendo, Superiori, reservare, vel non reservare, quantum est ex vi illius Decreti.

Patet ex verbis Pontificis: *Si quod aliud praeter peccatum grave, pro Religionis conservatione aut pro conscientiae puritate, reservandum videbitur (scilicet Regularium Superioribus, quibus §. 1. prohibet reservare alia peccata, praeter enumerata) id non aliter (ab ipsis) fiat, quam Generalis Capituli in toto Ordine, aut Provincialis in Provincia maturà discussione & consensu.* Sicuti si aliqua lex diceret: *Nemo fiat Iudex, nisi prius examinetur & approbetur in aliqua Universitate.* Vel; *Nulla lex valeat, nisi eam prius discutiant tales vel tales viri docti, & assentiantur expeditioni illius.* Non ideo illi habent potestatem condendi legem, sed tantum conditam discutendi & approbandi, ut vim habeat.

Sed nunquid, quia Pontifex supra dicit: *Id non aliter fiat, quam Generalis Capituli in toto Ordine, aut Provincialis in Provincia &c.* bene infertur; ergo Generalis non potest reservare aliquod peccatum pro uno loco, seu pro una Provincia, & non pro alia; similiter Provincialis pro uno Conventu; & non pro alio?

Negar illam Sequelam secunda pars Conclus. quae etiam communis est, & probatur, quia fieri potest, ut pro una Provincia, vel pro uno Conventu sit necessaria reservatio alicujus particularis peccati, propter certas circumstantias, & non pro alia Provincia, vel pro alio Conventu: quis credat rebus sic constitutis, voluisse Pontificem auferre Superioribus jurisdictionem, reservandi peccatum aliquod pro uno loco, & non pro alio? Non est verisimile.

Itaque verba allegata non inducunt necessitatem reservandi collectivè in toto Ordine, vel in tota Provincia; sed necessitatem dumtaxat, non reservandi alia peccata in toto Ordine, vel in tota Provincia, hoc est, in aliqua ejus parte, sine consensu Capituli Generalis vel Provincialis respectivè. Putas, quia non posset

54. Pontifex in praefato Decreto Clem. non dat potestatem Capitulis reservandi peccata

559

Probat 2. pars Conclus.